

W

w W doble, vint-a-tresena letra de l'alfabet, que s'emplega dins de mòts estrangers.

W Simbòle dau tungstène.

W (fis.) Simbòle dau watt.

wading n.m. Pesca en ribiera, practicada en intrans dins l'aiga.

wagnerian, a adj. Relatiu au musician Wagner. ◆ n. Persona que la musica de Wagner li agrada bravamant.

wagnerisme n.m. Sistema musical de Richard Wagner.

wahhabisme n.m. Movement politcoreligiós, de tendença puritana, dei musulmans d'Arabia. Grafia sabenta: **wahhābisme**.

wahhabita adj. e n. Relatiu au wahhadisme; que n'es partidari. Grafia sabenta: **wahhābita**.

walkman n.m. (mòt anglés) Aparelh portatiu per escotar la ràdio e lièger de caissetas, provedit d'un casco leugier. Sin.: **baladaire**.

walkie-talkie n.m. (mòt american) Aparelh portatiu de transmission e de recepcion.

wallaby n.m. [ˈwalabi] Mena de pichon cangoró australian.

walon, a adj. e n. Relatiu à Walonia; sortit de Walonia; lenga walona. ◆ Parlar d'oïl de la region de Walonia.

walkyria n.f. Valquiria.

wapiti n.m. [ˈwa:piti] Cèrvi d'Amèrica dau nòrd (*Cervus canadensis*).

warning n.m. (angl.) (autom.) Fuècs de perilh.

warrant n.m. (dr.) Títol à òrdre, que permete la constitucion d'un gatge sus li causas que representa, realisada sensa despossession dau debitor ò gràcias à un depaus dau gatge dins lu magazins generals. 2. (borsa) Drech de soscripcion estacat à un títol d'emprunt, que dona la possibilitat de soscriure à un títol dau meme tipe ò d'un tipe diferent, pendent un periòde donat.

warrantatge n.m. Donar en warrant una garentia à un creancier.

warrantatge n.m. Accion de warrantar.

washingtònia n.m. Varietat de paumolier.

water-ballast n.m. 1. Compartiment d'una nau destinat à recaupre d'aiga de mar de lestatge. 2. Compartiment emplegat per transportar d'aiga ò de liquide. 3. Resèrva qu'un sotamarin emplisse d'aiga de mar ò vuèia per s'immergir ò tornar à la susfàcia.

water-polo n.m. Juèc de balon que si juèga dins l'aiga, en temptant de mandar lo balon dins la poarta adversa.

waterproof adj. (mòt anglés) Impermeable.

waterzòl n.m. En Belgica, preparacion de polàs ò de peis que lo sieu bolhon es ligat au burre ò à la crema.

watt n.m. Unitat internacionala de mesura de potença, de flux energetic e de flux termic (simbòle W), qu'equivau à la potença d'un sistema energetic dins lo quau es transferida uniformament una energia de 1 joule pendent 1 segonda. ◇ *Watt per mètre-kelvin*: Unitat de mesura de conductivitat termica (simb.: W/m·K), qu'equivau à la conductivitat termica d'un còrs omogeneu isotròpe dins lo quau una diferença de temperatura de 1 kelvin produch entre doi plan parallèles, m'una ièra de 1 mètre cairat e distant de 1 mètre, un flux termic de 1 watt. ◇ *Watt per esteradian*: Unitat de mesura d'intensitat energetica (simb W/sr), qu'equivau à l'intensitat energetica d'una foant puntuala de 1 watt dins un angle solide de 1 esteradian qu'a lo sieu som sus la foant. Var.: **vat**.

wattman n.m. (anc.) Menaire d'un tram electric.

wattmètre n.m. (angl.) Aparelh per mesurar la potença en watts messa en juèc dins un circuit electric.

wattora n.m. Unitat de mesura de trabalh, d'energia e de quantitat de calor (simb. Wh), qu'equivau à l'energia fornida en 1 ora per una potença de 1 watt e que vau 3600 joules.

Wb Simbòle dau webèr.

web n.m. (angl., abreviacion de *World Wide Web*). Malhum internacional de comunicacion. Abrev.: **www**.

webcam n.f. Periferic de computador, que permete de filmar per transmetre lo film à una ret.

webèr n.m. (angl.) Unitat de mesura de flux d'induccion magnetica (simb. Wb), qu'equivau au flux d'induccion magnetica que, en traversant un circuit d'una espira soleta, li produch una foarça electromotritz de 1 vòlt s'es anulada en 1 segonda per descreissença unifòrma.

weekend ò **week-end** n.m. (mòt anglés) Dissabta e dimènegue. Sin.: **dimenjada**, **dimenchada**.

wehnelt n.m. Electròde cilindric que sièrve à reglar lo flux d'electrons dins un tube catodic.

weigèlia n.f. Aubrilhon ornamental, que lo sieu genre recampa un desenau d'espècias, de la familha dei Caprifoliaceas.

wellingtònia n.m. (angl.) Nom scientific dau sequòia.

wellwitsquia n.f. Planta constituïda de doi grandis fuèlhas lineari que créisson d'un biais indefinit dins de sens opausats e si partisson à l'extremitat, que pòu viure fins à 2000 ans (*Welwitschia mirabilis*).

wergeld n.m.(ist.) Dins lo drech germanic medieval, e especialament dei Francs, indemnat que l'autor d'un fach pagava à la victima ò ai sieus pròches per si sostraire à la sieu venjança.

wesleian, a adj. e n. De la religion metodista; persona de religion metodista.

western n.m. Film que la sieu accion si debana dins l'oèst american à l'epòca de la conquista dei tèrras sus li Indians; aquesto genre cinematografic.

Wh Simbòle dau wattora.

whartoniti n.f. Inflamacion dau canal de Wharton.

whig n.m. (ist.) Membre d'un partit anglés que s'opauava au partit tory e qu'apareissèt vèrs lo 1680. ♦
adj. Relatiu à-n-aqueu partit.

wishbòne n.m. Verga en forma de cronceu, à l'entorn d'una vela.

whisky n.m. (angl.) Aigardent de granas (òrdi, sègala, civada...).

whist n.m. Juèc de cartas, anterior au bridge, que si juèga generalament entre quatre personas, à doi còtra doi.

white-spirit n.m. Mena de solvent mineral, intermediari entre l'essença e lo querosène, qu'a remplaçat l'essença de terebentina coma solvent de la pintura

wigwam n.m. Cabana dei Indians d'Àmerica dau Nòrd.

willemita n.f. (min.)

williams n.f. Pera d'estiud'una varietat de la carn fina e que contèn totplen de suc.

winchester n.f. Carabina americana à repeticion, emplegada au cors de la guèrra de Secession d'aquela dau 1870 (calibre de 10,7 mm).

windsurf n.m. (nom depauat) Planca à vela de la marca e dau tipe d'aquesto nom.

W/m·K Simbòle dau watt per mètre-kelvin.

wolfram n.m. 1. Tungstat natural de fèrre e de manganès. 2. Tungstène.

wolframita n.f. Mineral (Fe,Mn,Mg) WO₄, constituit de tungstat de fèrre e de manganès.

won n.m. Moneda coreana (Nòrd e Sud).

W/sr Simbòle dau watt per esteradian.

wu n. Dialècte chinés.

wormian, a adj. (anat.) Si di de cadun dei pichins oàs sobrenumeraris de la vòuta dau crani, entre l'occipital e lu parietals.

würm n.m. La darriera dei quatre grandi glaciacions dau quaternari alpin.

wurmian, a adj. Relatiu au würm.

wurtzita n.f. (min.) 1. Mineral, politipe dau sulfure de zinc. 2. *Estructura wurtzita*: Estructura cristallina de divèrs compausats binaris.

www n.m. Web. Abreviacion que s'emplega au començament d'una adreça de site.